

Handläggare
Lisa Allinger
Telefon: 08-508 25370

Till
Socialnämnden
2022-10-25

Effekter av förvaltningarnas arbete med strategin för att minska risken för att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet

Förvaltningens förslag till beslut

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens rapport effekter av förvaltningarnas arbete med strategin för att minska risken för att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet.
2. Socialnämnden överlämnar rapporten till stadsdelsnämnderna och berörda facknämnder.

Fredrik Jurdell
Socialdirektör

Veronica Wolgast Carstorp
Biträdande förvaltningschef

Sammanfattning

Denna rapport redovisar effekter av förvaltningarnas arbete med Stockholms stads strategi för att minska risken för att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet.

Det sker ett gediget arbete inom de olika förvaltningarna i syfte att minska risken för att barn, unga och unga vuxna ska dras in i kriminalitet. En stor del av det arbete som bedrivs och som kopplas till arbetet med de lokala handlingsplanerna handlar om socialtjänstens kärnuppdrag och vissa aktiviteter är direkt kopplade till arbetet med strategin.

Flera förvaltningar uppger att det är svårt att överblicka vilket resultat som arbetet med strategin medfört då fokus på arbetet i de lokala handlingsplanerna i huvudsak handlar om främjande och förebyggande arbete vars effekter det tar lång tid att mäta. De lyfter också att det är en utmaning att stadens olika styrdokument, program, strategier och handlingsplaner kring angränsande områden har olika angreppssätt och kräver stora personella resurser. Det finns en önskan om att förenkla samordningen och uppföljningen kring detta.

Bakgrund

År 2019 fick socialnämnden i uppdrag att arbeta fram Stockholms stads strategi för att minska risken för att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet (benämns fortsättningsvis som strategin). Strategin är framtagen för att beskriva hur stadens berörda verksamheter, tillsammans med andra myndigheter och civilsamhället ska arbeta förebyggande för att minska risken att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet och därigenom skapa social trygghet och en stadsmiljö som både är och upplevs som säker. Strategin utgör ett komplement till stadens trygghetsprogram. Året därpå uppdrogs till nämnden att samordna och implementera arbetet med strategin. I juni samma år beslutade kommunfullmäktige att anta strategin och att utöver stadsdelsnämnderna även ge berörda facknämnder i uppdrag att arbeta fram handlingsplaner för det lokala arbetet med strategin.¹

I januari 2021 sammanställdes en årsrapport som redogör för vad som då hade gjorts inom ramen för stadens arbete med att implementera strategin. Årsrapporten beskriver också de olika aktiviteter som har genomförts samt ger förslag på nya aktiviteter. Avsikten var också att ytterligare förstärka implementeringen av strategin.

Det övergripande målet med strategin är att alla pojkar och flickor, unga män och kvinnor ska ges jämlika förutsättningar för en god framtid utan våld och kriminalitet. Strategin syftar till att skapa förutsättningar för ett strukturerat, kontinuerligt och långsiktigt arbete för att minska risken att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet. Medarbetarnas kunskap ska öka gällande riskfaktorer, skyddsfaktorer och vilka insatser som staden erbjuder målgrupperna. Arbetet ska ske systematiskt genom samhandling mellan stadens berörda verksamheter, tillsammans med andra myndigheter och civilsamhället, enligt kunskapsbaserade arbetssätt och metoder och innefatta tydlig ledning och styrning.

Strategin utgår från fyra övergripande utgångspunkter som innefattar särskilt utpekade områden inom vilka vissa aktiviteter, arbetssätt och åtgärder ska äga rum på den lokala nivån. Dessa aktiviteter, arbetssätt och åtgärder har social brottsprevention som utgångspunkt och utgår från brottslighetens sociala orsaker. Preventionsmetoder kan till exempel handla om att vidta åtgärder för att öka andelen elever som fullföljer sina gymnasiestudier med målet att genom en fullföljd skolgång få goda möjligheter att etablera sig på arbetsmarknaden och minska risken för utanförskap i form av till exempel lägre inkomst och sämre hälsa. Den sociala

brottpreventionen skiljer sig åt från den situationella brottpreventionen som fokuserar på insatser för att minska antalet möjliga brottstillfällen.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts vid socialförvaltningens avdelning för stadsövergripande sociala frågor. Förvaltningsgruppen har behandlat ärendet den 19 oktober. Rådet för funktionshinderfrågor har haft möjlighet att behandla ärendet den 20 oktober.

Ärendet

Denna rapport redovisar effekter av förvaltningarnas arbete med strategin. En enkät har skickats ut med frågor till samtliga stadsdelsförvaltningar, utbildningsförvaltningen, kulturförvaltningen, idrottsförvaltningen, arbetsmarknadsförvaltningen och socialförvaltningen. Frågorna handlade om vilka resultat och praktiska konsekvenser som förvaltningarna ser utifrån arbetet med de lokala handlingsplanerna. Effekterna av arbetet med strategin presenteras med utgångspunkt från de prioriterade utgångspunkterna. Belysande exempel från flertalet förvaltningar presenteras också.

Under arbetet med framtagande av denna rapport har det blivit tydligt att det sker ett gediget arbete inom de olika förvaltningarna i syfte att minska risken för att barn, unga och unga vuxna ska dras in i kriminalitet. En stor del av det arbete som bedrivs och som kopplas till arbetet med de lokala handlingsplanerna handlar om socialtjänstens kärnuppdrag och vissa aktiviteter är direkt kopplade till arbetet med strategin.

Flera förvaltningar, såväl fackförvaltningar som stadsdelsförvaltningar, beskriver att arbetet med de lokala handlingsplanerna har lett till att ytterligare synliggöra och prioritera arbetet för att förhindra att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet.

Arbetet med de lokala handlingsplanerna som beskrivs som konkret och detaljerat har också bidragit till en ökad förståelse för att olika delar av allt det arbete som bedrivs också hör ihop i ett större övergripande sammanhang.

Flera förvaltningar uppger att det är svårt att överblicka vilket resultat som arbetet med strategin medfört då fokus på arbetet i de lokala handlingsplanerna i huvudsak handlar om främjande och förebyggande arbete vars effekter det tar lång tid att mäta. De lyfter också att det är en utmaning att stadens olika styrdokument, program, strategier och handlingsplaner kring angränsande områden har olika angreppssätt och kräver stora personella resurser. Det

finns en önskan om att förenkla samordningen och uppföljningen kring detta.

Jämställdhetsanalys

Vid sidan av ålder är kön den faktor som har starkast koppling till våld och kriminalitet. Därför ska stadens strategi och våldsförebyggande arbete präglas av kunskap om maskulinitet och jämställdhet i sitt genomförande av insatser i verksamheter för att minska risken att unga och främst pojkar och unga män dras in i kriminalitet. Att använda sig av våldspreventiva metoder med ett jämställdhets- och genusperspektiv är att föredra, då både flickor och pojkar och kvinnor och män måste förhålla sig till normer för maskulinitet.

Barnrättsperspektiv

Barn har rätt till inflytande och delaktighet. Varje barn har också rätt till goda uppväxtvillkor, hälsa och utveckling. Inom ramen för strategin betonas vikten av systematisk samhandling bland annat genom främjande och tidiga insatser, snabba insatser och samordnade insatser. När olika aktörer samhandlar är det av betydande vikt att barnet eller den unge görs delaktig och får inflytande utifrån sin ålder och mognad.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Under arbetet med framtagande av denna rapport har det blivit tydligt att det sker ett gediget arbete inom de olika förvaltningarna i syfte att minska risken för att barn, unga och unga vuxna ska dras in i kriminalitet. En stor del av det arbete som bedrivs och som kopplas till arbetet med de lokala handlingsplanerna handlar om socialtjänstens kärnuppdrag och vissa aktiviteter är direkt kopplade till arbetet med strategin.

Flera förvaltningar uppger att det är svårt att överblicka vilket resultat som arbetet med strategin medfört då fokus på arbetet i de lokala handlingsplanerna i huvudsak handlar om främjande och förebyggande arbete vars effekter det tar lång tid att mäta. De lyfter också att det är en utmaning att stadens olika styrdokument, program, strategier och handlingsplaner kring angränsande områden har olika angreppssätt och kräver stora personella resurser. Det finns en önskan om att förenkla samordningen och uppföljningen kring detta.

Förvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner förvaltningens rapport Effekter av förvaltningarnas arbete med strategin för att minska risken för att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet och överlämnar rapporten till stadsdelsnämnderna och berörda facknämnder.

Bilaga

1. Rapport Effekter av förvaltningarnas arbete med strategin för att minska risken för att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet